

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

A szabadelvűség.

Egy budapesti lap nem régiben az osztrák politika ellenmondásaival foglalkozott.

Csodálatos! Az a lap is úgy járt, mint mi mindannyian — no meg az orosz lapok. A mások baját rögtön észre vesszük, jól és élesen ítéljük meg a helyzetet. A magunk bajával sohse törődünk, vagy csak glaszékesztyűs kézzel merjük megérinteni a nemzeti élet fájó részét. Az orosz lapoknál értjük ezt a szokást. A kormány meg a cenzura szigora teszi őket óvatossá. De az ördögbe is! Mi szabadok vagyunk. Beszélhetünk, írhatunk mindenről, a mi szemünknek, szánkunk kellemes. És még se teszük. Hazafiságból! Hogy ne mutassuk meg a magyar nemzeti élet értelmét — másik oldalát a külföldnek. De hát minek is törődünk mi mindig avval a külfölddel! A föltárt bajok nem volnának igaziak, ha nem sajogna tőle közéletünk, hazaárulás volna, előhozakodni velük. De hisz politikai életünk kedvezőtlen helyzete szomorú igazság. Az okos hazugság pedig nem dob átláthatatlan fátyolt a sebekre, hanem bátran szembeszáll a vészszel.

Hozzá vagyunk kötve Ausztriához. A Lajthán tul legalább elvekért verekszenek. Jó vagy rossz elvekért, az mindegy. Beverik egymás fejét egy nyelv hegemoniájáért, a centralistikus, vagy a föderatív rendszer győzelméért. Ezt értjük. Az állami fenntartó pártok fölbomlottak a nemzetiségi kérdés miatt. Ezt is értjük. Bizony elég nagy baj nekik s ki lehetne kerülni. Nálunk azonban a nemzet nagy része meg van elégedve a kormányzati formával. De a kormányzat támaszai a hány van, annyi felé huz. Nem elvekért, hanem személyes okokból. A kormányzat általánosan elfogadott alakja pedig megint. Ha ez nem abszurdum, egészen törülni kell a szótárból ezt a szót.

Az igazi liberalizmus teremtette meg politikai intézményeinket. Az igazi megalkuvást nem tűrő szabadelvűség óvta is meg intézményeinket az idők viharai ellen. A szabadelvűség engedte megérnünk a dicsőséges millenáris évet.

Már többször tévutakra tértek vele, de aztán mégis visszakerült a liberalizmus a helyes mederbe. De olyan tartósan olyan öntudatosan még nem tévelygett soha járatlan utakon a szabadelvűség, mint most.

Ezt az egyéni ambíció tultengetése tette. Az egy igazi liberalizusból különböző liberalizmusok lettek. Pedig ez a többes szám nem jól hangzik. Sérti a fület. Mert a fülénél van előránczigálva, erőltetett, természetellenes. A szabadelvűség lényege csak egy és megváltozhatatlan lehet. A mások jogának tisztelete, ha a kötelességeiket teljesítik. A más szabadságának sértetlensége, ha az törvényes alapon épül föl. Ez a szabadelvűség.

Ezt a díszes szöveget czafattá tépték s most ezekből a czafatokból akarnak a nemzetnek jó ruhát készíteni.

A londoni Rotschildoknak van egy utalványuk az angol bankra egy millió fontra. Óriási vagyon, melynek alig van sulya. Ilyen volt a mi szabadelvűségünk. Most ezt a bankjegyet felváltották apró rézkrajczárokkal. S a kormánypárt minden tagja kivette a maga részét. Elvitte a kerületébe s odaadta választóinak. Szegény választók! Összeroskadnak a liberalizusból nekik kijutó résznek szörnyű sulya alatt. Görnyedeznek a suly alatt, de czipelik, mert muszáj. Azaz, hogy mégse muszáj. Ha tehát mégis hordják az aprópénz-liberalizmus sulyát, legalább föltételeket szabnak.

Az Ujvidéki Hirlap tárczája.

Virágakadaskor.

Délután egy óra ötven perczkor történt. Kint az utcán a katonabanda tele tüdővel fujta a Rákóczy-indulót, bent a lefüggönyözött, homályos szobában pedig kinyitotta száját a csöppség. Sikított, ahogy a torkán kifért. Akkor született tudniillik a csöppség.

A kertben a rózsafákkal beültetett, gyöpös kertben pedig egy ember sétált. Ámbátor hogy rohanásnak is beillett a sétája. A fejét fogta kétségbeesés és kinosan nyöszörgött. Bent a halállal vívódik az édes asszony, ezért oly kétségbeesett a férfi. Két orvos jár-ke az asszony ágya körül, az embernek meg kell örülnie, ha nézi.

A férfi szeméből kiomlott a könny, talán az utolsó, mert a többi kiszáradt. Ekkor az utcán fölzendült a katonabanda s az elkese-redett ember dühösen emelte öklét az égnek. Még az Isten is csufolódik.

A kertajtó hirtelen kinyílt. Egy fekete ruhás nő közeledett gyorsan és lélekszakadva kiáltotta:

— A gyerek! . . . a gyerek! . . . olyan édes! . . .

A férfi megrendült. Az égnek emelt ökle lehanyatlott s valami hihetetlenül zavaros, örömteljes hang szakadt ki a melléből. Aztán pár lépéssel a kertajtónál volt és rohant végig a virágos tornácra.

Ott állott az ajtó előtt. Az egész teste megreszkedett s idegenesen ragadta meg a kilincset.

— Hohó, oda tilos a bemenet! — hallatszott mögötte egy rideg, száraz hang.

Az egyik orvos volt. Szürke, hideg szemével végignézte az egész testében reszkető embert és megfogta a karját.

Majd később, egy óra múlva!

A férfi bizonytalanul kérdezte:

— Hogy van a feleségem?

— Jól.

— Hát a gyermek?

— Hiszen hallja . . .

Csakugyan a szobából kihallatszott a csöppség egészséges sirása. Az apa megállott s az arcán boldog ragyogás ömlött el.

— Látni szeretném.

— Várjon. Egy félóra múlva.

A férfi dühösen nézett az orvosra. Aztán sarkon fordult és megölelte a hirhozó fekete ruhás nőt. A felesége barátójá volte, ki az asszony betegsége alatt, folytonosan mellette virrasztott.

— Jaj! hiszen megfojt . . .

A barátnő kiáltott így és mosolygott.

A férfinak ötlete támadt.

— Tudja mit? Táviratozzunk! A bátyámnak, a nagynénémnek . . . Jó?

— Nem bánom.

— Hanem legyen szives és írja a táviratokat. Én most nem tudok írni. Nézze!

Mutatta, hogy mennyire reszkett a keze.

Az asszony leült a tornác-asztalához és íráshoz készült; a férfi diktált:

„Kedves bátyám, fiam született! A feleségem egészséges. Áldassék az Isten szent neve!”

Az asszony csodálkozva nézett a férfira.

— De kimondta magának, hogy fia született?

— Ön!

— Ugyan! Én csak gyermekről tettem említést. Különb is leánya van.

A férfi ravaszul mosolygott.

— Jó, jó! Engem nem szed rá!

— De higgye el, egészen komolyan mondom.

A férfi elkomorult. Az arcát sötét felhők lepték el, haragosan rándított a vállán.

— Eh, maguk csak komédiáznak velem!

Az orvos épen akkor nyitott be a tornácra.

— Mondja doktor ur, micsoda az a kis féreg: fiu-e, vagy leány?

— Kisasszony!

A férfi dühösen mordult fel.

— De hát miért mondták előbb, hogy fiu!

— Ki mondta? Senki. Maga csak képzelődött.

A szobából most élesebben tört ki a csöppség sirása; a férfi dühöngött.

— De hát mikor olyan hangja van, mint egy brigadérosnak! Egy lánynak ilyen hangja van? Lehetetlen! Aztán mégis azt mondják, hogy leány. Na nekem akkor ne sirjon. Ki nem állhatom a nyafogását. A pinczébe teszem, ha sir. Bizony Isten odateszem.

A doktor kiszólt az ajtón.

— Na most, ha úgy tetszik, bejöhet.

Csáky szalmája lett a szabadelvűség, olyan utszéli rongy, melyhez mindenki toldozhat-foldozhat. A tulajdonosok, a kormányzat kellemeihez hozzászórt tagok maguk is segitenek toldozni-foldozni.

Mindenki a tönk szélén áll. De a helyett hogy magán igyekeznék mindenki segiteni ráront a szomszédra. Pedig annak se kedvez jobban a szerencse. A kereskedő meg akarja az ipartörvényt változtatni, de úgy, hogy az más kereskedőnek ártson. Az iparos szinte megtámadja a törvényt, hogy az mért nem teszi tönkre a másik iparost. Törvény monstrumon dolgoznak a kereskedelmi miniszteriumban a szakkörök bevonása nélkül. Megint a kereskedők egy részének javára, a többieknek meg kárára. A „tiszteségtelen verseny“-ről szóló javaslatot értjük. Más hivatalnokok törvényt készítenek ugyan-csak a szakkörök hozzászólása nélkül a gabonauzsoráról, mely legtöbbször nem is volt uzsora. Volt rá ugyan eset, hogy a földmivesek az adóprés nyomása alatt a gabonahienák kezeibe estek. De az állam maga nem törődik vele, hogy javarészt ő volt e pórul járt egzisztenciák megsemmisítője. Nem tér magába. Hanem éppen a hiénák malmára hajtja a vizet.

Mindezekhez a mások jogait korlátozó intézkedésekhez hozzájárul a liberalizmus, csak hogy uralkodhassék.

A szabadelvűségnek azonban nem az uralom a célja, hanem szabadság! Közös mindnyájunk javát akarja, nem pedig az egyéni érdek kielégítését. A szabadelvűség nem lehet az önző törekvések fejős tehene.

Félreismerték a liberalizmus célját s ezért került nálunk rossz hirbe. A nevet álszenteskedve megtartották, de nem a lényegét. A régi jó hírű vignettet hamis csempészárura ragasztották. Ez a dugáru nem felel meg a haza kívánalmának, hanem csak az egyes választó-

— Nem tetszik!

A fekete ruhás asszony, a felesége barátja, rászólt:

— Ugyan ne legyen gyerek! Mit szól Mariska majd? Őt is elkeseríti.

— Igaz, a feleségem elkeseredik. Megyek! Remegve nyitott be az ajtón. A homályos, lefüggönyözött szoba mélyében az egyik ágyon ott feküdt a felesége. Halvány, szenvedő arca mosolygott, mikor meglátta a férjét. Fáradtan nyujtotta felé a kezét.

A férj odasietett. Már ott állott az ágy szögleténél, amikor a másik ágyról fölsírt a gyerek. A férfi megállt. Tétován nézett arra a ruha és csipkegomolyagra, melyben bizonyára benne lesz a csöppség, majd felesége felé esett tétova pillantása. Az asszony mosolyogva nézte a férjét. Leolvasta a küzdelmét az arcáról és ingerkedve mondta:

— Jó, jó! Nem haragszom meg. Megengedem, hogy először a babát csókolja meg . . .

Csak ezt várta a férfi. Odarohant az ágyhoz és a vankosok és dunyhák közül kiragadta a csöpp kis leányt. Egy darabig maga elé tartotta és vizsgálta. A csöppség sivalkodott, amint a kicsi torkán kifért. A szája nagy lett, a szemei pedig eltűntek a ránczok között. Amellett szederjeskék lett az arca, hogy no bizony csunya kis portéka volt a csöppség. Az apja pedig nézte, nézte, aztán mohón, sováran kezdte csókolgatni a síró száját, a szederjes kis arcocskáját és boldogan ismételtette:

— Szakasztott én vagyok . . . szakasztott én . . . Pakots József.

kerületek érdekeinek. Nem való az egész nemzetnek, hanem csak egyes korteseknek.

A szabadelvűség zászlaja azonban szent lesz a nemzet előtt még így beszározva, szétrongyolva is

Ujdonságok.

Tilos.

Tilos, — egyszerű észjárás szerint, — azt jelenti, hogy: nincs megengedve. Pláne, ha a tilalom még ki is van írva, — akkor annak meg nem tartása, még kevésbé van megengedve.

Az „Ujvidéki Kerékpár Egyesület“ verseny pályájához vezető városi uton egy tábla van felállítva, a melyen a következő kategorikus és félremagyarázhatlan tilalom olvasható:

E helyen tilos szemetet lerakni.

Hozzá még három nyelven van, hogy megértse a magyar, a szerb és a német is. Mi sem természetesebb, mi sem magától értetődőbb, mint hogy ép a tilalmat elrendelő tábla tövében egy kis Mont Blancnak beillő szeméthege nő ki.

Akaratlanul is két feltevés közt kell választanom. Vagy ott állt már a tilalmat elrendelő tábla és akkor nőtt csak ki a szemét Mont Blancocska, — akkor a tilalom annyit jelent, — hogy csak azért is szabad; vagy utóbb tették oda a táblát, amikor már a szemétből hegy lett. Akárhogy történt, a dolog nevetséges. Ha előbb tették oda, úgy ne csak azt nézzék, hogy az ott legyen, hanem azt is, hogy a szemét — ne legyen ott; ha utóbb tették a táblát oda a hegytetőre, — akkor, tán nem gondolják, hogy nem-e lett volna célszerű a szemét Mont Blancocskát előbb eltüntetni? Az arra járók jóízű kacagnak rajta! Van is okuk rá!

A dolog kicsinyes, de karakterisztikus, — bizonyítja, nemcsak hogy hogyan respektálják Ujvidéken a tilalmat, de azt is, hogyan szereznek annak érvényt.

Vagy el a táblával, vagy el a szemét Mont Blancocskával! Egy a kettő közül nem oda való! Mert rőndnek muszáj lenni! M. J.

(Főispánunk székfoglalója.) Tegnap dél után 3 órakor értekezlet volt Petzy Popovics István polgármester elnöklése alatt, melyen Péter Pál főispán székfoglalásának részleteit megállapították. A főispán e hó 24-ikén délután 4 órakor érkezik Ujvidékre; Szabadkára küldöttség megy elébe. A vasuti állomásnál ünnepélyes fogadtatásban részesül. Este faklyásmenet vonul a „Mayer szálloda“ elé, a hova a főispán megszáll; dr. Nemes Sándor magyar és dr. Szelezák Lajos német nyelven üdvözlök. Huszonötödikén rendkívüli törvh. biz. közgyűlés lesz, melyen az új főispán az esküt leteszi, és a melyen az üdvözlő szónok a polgármester lesz. Délben 1 órakor bankett a „Mayer szálló“ban; a hivatalos szónok, a ki magyar, szerb és német nyelven köszönti fel a főispánt, Petzy Popovics István polgármester.

(Kinevezés.) A vallás- és közoktatásügyi miniszter Berkovics Ignác tanárjelöltet az ujvidéki felső kereskedelmi iskolához tanárrá nevezte ki.

(Névmagyarosítás.) Fleischhauer Miksa ujvidéki lakos nevét a belügyminiszter engedélyével „Mészáros“-ra magyarosította.

(Országos vásár Ujvidéken.) A legközelebbi ujvidéki országos vásár 1900. évi október hó 27., 28. és 29-én fog megtartatni, melyre vészmentes helyekről a sertések és egyéb jószág felhajtása meg van engedve.

(Gyilkossági kísérlet.) Stutz György 18 éves esztergályos-legény Micheli Helena 20 éves cselédleánnyal szerelmi viszonyt folytatott. Mult vasárnap egy futtakai utczai táncz helyiségben Stutz György egy másik leánnyal csókolódzott. Ezt meglátta Micheli Helena, és mint hogy az ő szive is csak hus és vérből való volt, — a szerelmes leány féltékeny lett. Egyet gon-

dolt — és azután gyorsan cselekedett, — szájon verte a mással csókolódzó szeretőt. E miatt összekülönböztek. A leány Kameniczára ment és kettőjük közt ugylátszott, a szerelmi viszony csattanó befejezést nyert. Csakhogy a régi nótának igaza van: „nehéz a szerelmet titkolni“. Micheli Helena a napokban újból bejött a városba és este felkereste haragos szeretőjét. Minthogy ez a leányról többé nem akart tudni, a leány elkeseredésében kihuzta a kötényébe rejtett konyhakést és azt szeretője mellébe döfte, ki eszméletlenül rogyott össze. A leány nyugodtan felszállt egy arra haladó kocsira és barátaihoz hajtott, azoktól búcsút vett és maga is öngyilkos akart lenni. De a leányt kereső rendőrorjárat ebben megakadályozta, és a gyilkos leányt a rendőrséghez hozta, honét kihallgatása után az ügyészséghez kísérték. A megszurtt fiu pedig élet-halál közt lebeg.

(Akadémia.) „Az első ujvidéki nőegylet“ 1900. évi október hó 20-án az Erzsébet szálló disztermében Georgijevics Zorka és Papp Gizella urhölgyek, a kis Sebesy, valamint Winkle István és Sebesy Bassett Vilmos urak szives közreműködése mellett karácsonyfája javára tánczozal egybekötött akadémiát rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személynként 2 korona, deákjegy 50 fillér. Jegyek Kuborezy ur ezukrázdájában és este a pénztárnál válthatók. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

(Lopások.) A büntető krónika az utóbbi napokban ismét szaporodott, nem kevesebb mint három lopást követtek el. Dujaracz Péter helybeli lakos a rendőrségnél feljelentést tett, hogy a Barán levő lakásában a falat a Bara felől aláásták, azon át ismeretlen tettesek a lakásba hatoltak és a szekrényből közel 200 korona értékű pénzt, fehérneműt stb. loptak el. A nyomozás a legszelesebb körben megindult. — A Duna gőzhajózási társaság is panaszt emelt, hogy eddig ismeretlen tettesek éjnek idején egy nagy hordó ásványgépolajat loptak el. Tekintve a hordó nagyságát és annak súlyát, a rendőrség azt hiszi, hogy a betöréses lopást feltétlenül többen követték el. A rendőrség keresi a tetteseket — Városunkban rövid idő óta vizibuvárok mutogatják magukat néhány fillérért. A vizibuvárság nem mindennapi foglalkozás, — hanem keserves kenyérkereset. Csak nemrég tettünk említést arról, hogy egy a vizben lubiczoló buvártól egy koffert loptak el. Ezen koffertben voltak a buvár összes szárazföldi öltözékei. Képzhetők a szegény vizilakó csodálkozása — midőn ingóságainak hiányáról értesült. A ruha — mint megirtuk volt — megkerült. És most a buvárt a nemezsis ismét üldözőbe vette. Fehérneműt egy Német Katalin nevű mosónőhöz adta tisztítás céljából, de a ravasz mosónő napokig hitegette, hogy a fehérnemű még nem kész. De a buvár nem győzte bevárni és panaszt emelt a rendőrségnél. Itt aztán kiszült, hogy a mosónő — a reá bizott fehérneműt eladta. A kár megtérült és a vizilakó megfogadta, hogy nem bizik többé a szárazföldi emberekben — és holmijára jobban fog vigyázni.

(Majomszínház.) Különleges színház működik napok óta városunkban: a Hántéren a majomszínház. Szinte bámulatos és csodálatra méltó, hogy Spinetto József igazgató mi mindenre oktatott majmokat, kutyákat, kecskéket, disznókat és kakasokat, és a kik a naponként kétszer színültig megtöltött színházat már felkeresték, nem tudják eléggé dicsérni a látott mutatványokat. Egyébként felhívjuk t. olvasóink figyelmét a majomszínház mai hirdetésére.

(Érdekes matsch.) Mult vasárnap az „Ujvidéki Kerékpár Egyet“ nemzetközi versenyén kellett volna, matsch alakjában eldöntésre kerülni, Ribnikar Darko, Szerbia legjelesebb versenyzője, vagy Ferkovics Vinko, Horvátország kiváló bajnoka — a kettő közül a jobbik? Egyik kihívta a másikat. A másik azt elfogadta. De hogy, hogy nem a matsch elmaradt. És pedig azért, — mert sok volt a jó magyar menő. Ezt

érthetetlenül hangzik, de mégis így volt, a két kihívó. — ahelyett hogy egymással mérték volna össze erejüket — hirtelen sportbarátságot kötöttek. Feleslegesnek tartjuk megemlíteni, hogy ez a barátság — a pestiek ellen irányult. De mint már mult számunkban megírtuk, sem az egyik, sem a másik nem vitte el az annyira „biztosnak“ hitt első díjat. Ez mindenesetre bosszantó, plané ilyen versenyzőkre, mint Ribnikar és Ferkovics. Ribnikar Darko, most merészet gondolt, bejelentette, az „Ujvidéki Kerékpár Egyesület“ titkárnak, hogy Magyarország összes magyar versenyzőit kihívja egy matschre. Idő, táv — az elfogadóra van bízva. Merész szó. Nehéz neki helyt állani. De nem a mi hivatásunk azon töprengeni, merész-e vagy sem, helyt áll-e érte, csak azt akarjuk konstatálni, hogy egy Ujvidéken kivivandó érdekes matsch készül mielőbb eldöntésre. Mert biztosan hisszük, hogy széles e magyar hazában akad magyar ifju, ki e „felhívás a tánczra“ elébe fog állani és megmutatja, hogy hula Isten a magyar sport is áll olyan magas fokon, hogy ha már most nem — de ilyen merész kihívás elől ki nem buvik. Szóval a versenyidény nálunk még nem nyert befejezést.

(Születések, halálozások és egybekelések statisztikája.) Az elmúlt hét folyamán született: 22 fiú és 26 leánygyermek. Elhaltak: Popov Julianna g. kel. 7 éves, Matics Andrásné g. kel. 37 éves, Kollár Mária r. kath. 18 hó. Letic Márk g. kel. 4 hó. Vlaovics Dusan g. kel. 21 napos, Rohonyi Dezső ág. evang. 34 éves, Gabrovics Lajos r. kath. 8 napos, Kovács Pálné reform. 25 éves, Paláncsanin Illés g. kel. 23 éves, Gyuloczán Tivadarné g. kel. 50 éves, Kávics Simon g. kel. 67 éves, Lucsics Györgyné g. kel. 72 éves, Cserényi Lidia reform. 61 éves, Ranyák Ágnes r. kath. 5 hó, Vén Jánosné r. kath. 66 éves, Jovanovics Zsófia g. kel. 11 hó, Sztaiics György g. kel. 42 éves, Nedelykovics István g. kel. 11 napos, Doviák Mihály ág. evang. 3 hó, Veszelinovics Hajnalika g. kel. 2 nap, Schubert Rezső r. kath. 8 hó, Ziegler Mihály ág. evang. 14 hó, Pecsvaracz Pálné g. kel. 82 éves, Horváth József r. kath. 6 hónapos, Horváth Erzsébet Margit r. kath. 13 hónapos, Kopunovics János r. kath. 4 hónapos, Jovanovics Vazul g. kel. 76 éves, Zapletál Rozália r. kath. 19 hó, Mudrinszki Radáné g. kel. 28 éves, Orosz Imre r. kath. 49 éves, Farkas György r. kath. 4 éves, Tóth Erzsébet r. kath. 5 hó, Bakony István ev. reform. 10 hó, Mészáros Ádám r. kath. 7 hó, Baics Lázár g. kel. 2 éves, Orosz György g. kath. 14 hó, Bunda Ferencz r. kath. 1 hó és Tornai István r. kath. 53 éves korában. Egybekeltek: Vetrovecz Ferencz Mila Irénnel, Milyeovics Miklós Blau Ludmilával, Weisz Károly Schubert Rozáliával, Zsihoray Ferencz Solti Rozáliával, Vavra Lajos özv. Klein Jakobnéval, Kuzmánovics Illés Radisics Lyubiczával és Nedelykovics Simon Arsenin Darinkával.

(Iparosok nyugdíjintézete.) A palánkai ipartestület október hó 21-én d. u. 3 órakor a „polgári casinó“ helyiségeiben Iparos-nyugdíjintézeti értekezletet tart, mely értekezleten kiküldötteik által részt vesznek a „szegedi kereskedelmi és iparkamara“ továbbá a „szegedi, apatini, hodsághi, kulai, cservenkai, bresztováci, bácsi, gajdobrai, futtaki és petrováci ipartestületek.

(A legizletesebb asztalviz.) A legizletesebb asztalviz a „Kristály“ Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz több száz orvos által ajánlva van.

(Lelketlen anya.) Adáról írja levelezőnk: Tápai Jakabné évek előtt elhagyta törvényes urát és változatosság okáért Nédity Istvánnal lépett közös háztartásra. Nem hiába mondja a közmondás, hogy kutyából nem lesz szalonna. Tápaie is bebizonyította ennek igazságát, nemcsak kézzel, de ököllel foghatólag. A ki rossz volt hitvesnek, rossz volt az szeretőnek is, de leggonoszabb mint anya. Ujabbán összeveszett kedvesével is. Mivel ez őt elhagyta, az asszony — törvényes férjétől való gyer-

mekeivel együtt — a legnagyobb nyomornak nézett elébe. Nem sokat teketóriázott, be dobta gyermekeit a Tiszába, ő maga azonban nem tartotta szükségesnek, hogy utánuk ugorjék. Nem volt ily szívtelen Nédity István fia. Jóllehet neki a gyermekek se szüre uja, se inge gallérja. A fiatal ember gyors elhátározással a hullámokba vetette magát és szerencsésen kimentette a gyermekeket. Mint-hogy Padén, hol az eset történt, kórház niucs, tehát Adára hozták az anyát, hogy az éhségtől megmentsék addig is, míg a büntető bíróságnak át fogják adni, a gyermekeket pedig, hogy ápolás alá vegyék őket. Most az anya és két fia a helybeli kórház vendégei.

(„Beoszlúd a nőt“), mondja a költő, mert az ő gondosságára van bízva a család testi és szellemi java. Épen, a hivatását egész odaadással követő férfi, nem gondoskodhatik saját testének táplálékáról, a mely asztalára jön. De a háziasszonynak is nehéz feladat mindig a helyest találni, felelőssége már a reggeli kávéval kezdődően Bizoayos tehát, hogy közérdekben áll arra utalni, hogy a legkitünőbbnek, az egészségre legüdvösebbnek és kiválóan kellemes ízű kávéitalnak a babkávénak félig Kathreiner-féle Kneipp malátakávéval való vegyülete bizonyult. Százezer-szeres megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávékeveréket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családikávé készítésére, a mely, a megkívánt kellemes gerjesztés mellett, bizonyos mennyiségű tápanyagot és erősítőt is szolgáltat. A Kathreiner-féle Kneipp malátakávé mindenütt kapható, valódi azonban csakis az ismert eredeti csomagolásban.

(Világhírű munka magyar nyelven.) Brehm Alfréd-nak az állat-világ ritka tehetségű megfigyelőjének és kiváló zoológiai íróinak „Tierleben“ című tiz kötetes munkája legközelebb magyar nyelvű kiadást ér. A világhírű mű, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Légrady testvérek kiadásában, az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan díszes kiállításban fog megjelenni. A kiadó cég a műnek átültetésére egyik legjobb szakérőnk, Mésely Lajos tanárt és akadémikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzetközi vállalkozásról.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Vörös ló here. Az amerikai főpiaczokról e hét közepéig folyton emelkedő irányzat jeleztetett, hét végével azonban változott a helyzet olyképen, hogy az árak visszamentek, végeredményben azonban a mult heti árakhoz képest 2-3 koronával magasabb árjegyzés mutatkozik. Cseh és Morvaország továbbra is mint eladók szerepelnek és egyes czégek, melyek különben magyar áruból szokták szükségletüket fedezni, ez évben cseh- és morva termésű maghoz folyamodnak. A folytonosan gyönyörű időjárás az országban rendkívül kedvező a cséplésre, ennek folytán tömegesebb kínálatban nagy mennyiségek kerülnek piacra, mi viszont odavezet, hogy a vevők tartózkodóbbak.

Jegyzések: öregszemű szép violaszínű árú 150-154 korona, középminőségű árú 136-146 korona 100 klgként Budapesten.

Luczerna. A forgalom kisebb tételekre szorított, melyek 86-91 korona ár mellett helyeztetek el. Magyar luczernára a jegyzések minőségszerint 88-96 korona. Muhar 14-15 korona, búkköny keresett 11-13 $\frac{1}{2}$ korona, borsó 14-15 korona, baltaczim 22-26 korona 100 klgként Budapesten. A Mauthner Ödön cég e lap gazdálkodóit kívánatra akár levélben, akár sürgönyileg teljesen költségmentesen értesíti az összes magféléknek napi áráiról.

Kiadó laptulajdonos:

Dr. Nemes Sándor.

Nyilt-tér.*

Minthogy a tavasz előrehaladásával esecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt mert dús szénsav-tartalmánál fogva, specifeus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a esecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegére; a gyermekek lázas megbetegedése-inél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomat esillapító hatásánál fogva.

—|| Kedvelt borvíz. ||—

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

es. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V. Erzsébet-tér 8. sz.

Főraktár Ujvidék és környéke részére

Wagner Testvéreknél

UJVIDÉKEN

— a legolcsóbb árakban. —

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

NYÁRI MENETREND.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

	Személy vonat		Vegyes vonat		Gyó s vonat		Vegyes vonat	
	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
Budapest ind.	10	20	7	35			2	40
Szabadka érk.	4	05	12	33			5	47
" ind.	5	40	1	22	4	—	5	56
Hegyes- Feketeh. érk.	6	57	2	42	5	42	6	42
" ind.	7	02	2	44	5	46	6	42
Verbász érk.	7	17	3	—	6	05	6	55
" ind.	7	22	3	05			6	56
Ujvidék érk.	8	29	4	06			7	41
" ind.	8	36	4	14			7	48
India érk.	9	42	5	22			8	34
Zimony érk.	10	51	6	31			9	20
" ind.	11	12	6	55			9	35
Belgrad érk.	11	22	7	05			9	45
Belgrad ind.	4	15	7	55			5	32
Zimony érk.	4	28	8	03			5	40
" ind.	4	58	8	37			6	11
India ind.	6	15	9	43			6	57
Ujvidék érk.	7	31	10	45			7	43
" ind.	7	51	10	52			7	50
Verbász érk.	8	56	11	45			8	32
" ind.	9	01	11	48	5	30	8	33
Hegyes- Feketeh. érk.	9	19	12	05	5	51	8	45
" ind.	9	22	12	06	5	54	8	46
Szabadka érk.	10	48	1	21	7	37	9	34
" ind.	11	50	1	57			9	46
Budapest érk.	7	05	6	40			1	05
Hegyes-Feketeh. ind.	8 ⁵⁶	d. e.	—	7 ³⁸	oste.			
Kula " 9 ⁴⁴	"	"	—	8 ⁰¹	"			
Torzsa " 10 ¹⁴	"	"	—	8 ³⁷	"			
Palánka " 11 ⁵⁸	"	"	—	9 ⁵⁵	"			
Palánka ind.	5 ⁰⁴	reggel	—	3 ²⁸	d. u.			
Torzsa " 6 ⁴⁷	"	"	—	5 ¹⁰	"			
Kula " 7 ¹⁷	"	"	—	5 ⁵⁴	"			
Hegyes-Feketeh. " 7 ⁵¹	"	"	—	6 ³²	oste			
Palánka ind.	3 ³⁶	d. u.	Gajdobra ind.	9 ³⁸	oste.			
Gajdobra érk.	3 ⁵⁸	"	Palánka érk.	9 ⁵⁵	"			

A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási-Társaság.

A posta és személyszállító hajók
ŐSZI MENETRENDJE.

Érvényes 1900. október 1-től fogva további intézkedésig, legkésőbb 1900. november végéig.

Ujvidékről—Budapestre:

minden pénteken és kedden d. e. 11 óra 50 p.

Ujvidékről Zimony, Belgrádra:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

Ujvidékről Zalánkemény, Tiflre:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

Az alacsony vízállás következtében a moldova—orsóva—turnseverini dunaszakaszon egyelőre szünetel a társulati személyszállító hajózás.

UJVIDÉK, 1900 szeptember hóban.

Az ügynökség.

Ha szép! Ha eső!

Ujvidéken, a Hán-téren
naponként

2 nagy előadás

délután fél 5 órakor
és
este 8 órakor.

Majom-színház

Spinetto József igazgató vezetése alatt.

Műsor:

1. Kötéltáncz, előadják majmok és a kecske
2. Az afrikai vacsora, előadja 8 idomított majom.
3. A legjobb 5 idomított kutya, különféle fajból.
4. Négy kutya versenye, 4 majom által nyargalva.
5. A nagyszerű tánczünnepe, rendezi Menpippo tánczmester, előadja 5 kutya.
6. Szerencsétlen utazók a sivatagon, előadják majmok és kutyák.
7. Az üvegy piramida, előadja egy idomított kecske.
8. A brazíliai majom mint légtornász.
9. Jambo, egy idomított disznó.

Záradékkal majom-némajáték:

A majmok törvényszéke

vagy a kivégzés lövéssel, utána a temetés, előadják a kutyák és majmok.

Minden nap új műsorozat.

BELÉPTI-JEGY:

Számozott ülőhely 50 kr. — I. osztály 30 kr.
II. oszt. 20 kr. — Karzati álló 15 kr.

Számos látogatást kér, tisztelettel

Spinetto József.

A BUDAPESTI
LATZKOVITS czég
Ujvidéken!

Van szerencsénk a n. é. úri közönség becses tudomására hozni, hogy képviselőnk: **Légrády Ernő** ur Ujvidékre érkezett eredeti párisi modelljeinkkel, u. m.: **színházi, soiré és látogató selyem blousokkal, angol flanell blousok, kostümök és selyem jouponokkal, valamint uri divat fehérenemű és vadász-czikkekkel,** és kérjük a n. é. úri közönséget, ezt az igazán **elegáns, szép kiállítást az Erzsébet szállodában** megtekinteni, mely szerdán és csütörtökön fog tartani.

Azok az igen tisztelt hölgyek és urak, kik meglátogatni óhajtják magukat, kéretnek **b. czimüket a szálloda portásánál** leadni.

Kiváló tisztelettel

Latzkovits Budapestről.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZÉKESFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN
VENDEGLÖKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ETKEZŐ KÖCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

A legizletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

UJVIDÉKEN:

Schwemm és Tokalló, Stojanovits és Radovanovits
jól felszerelt fűszer, csemege és ásványvízkereskedésében.

TUKANITS JÓZSEF KÓFARAGÓ-MESTER
UJVIDÉK.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, miszerint a vezetésem alatt álló

kőfaragó- és kereszt-üzlettel

DUNA-UTGZA

22. szám alá

költöztem át.

Hosszas évek során szerzett tapasztalatom és szakértelmem azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy mindennemű szakmámba vágó épület munkát, ugyszintén sírkereket pontosan és jutányos áron szállíthassak, miért is felkérem a n. é. közönséget, szíveskedjenek szükséglet esetén engem bizalmukkal megajándékozni.

Kiváló tisztelettel

TUKANITS JÓZSEF, kőfaragó-mester, Ujvidék.

HIRDETMÉNY.

AZ ELSŐ KECSKEMÉTI SZŐLŐ ÉS GYÜMÖLCSTERMELŐ SZÖVETKEZET közhirre teszi, hogy telepén nagy mennyiségű kifogástalan minőségű **gyümölcsfa ojtványaira** u. m.: **kajszi, alma, körte, cseresznye, meggy, őszibarack, szilva, diszlák és oserjék,** valamint jól gondozott sima **gyökeres bor és csemege szőlővesszőkre,** úgy az őszi mint a jövő tavaszi ültetési idényre már előjegyzéseket elfogad. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

Első Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcsstermelő Szövetkezet.

Fejér István.